

Rufoilewaiset Lapset.

Kertomus erään köyhän perhefunnan
onnettomasta tilasta ja heidän
pelastuksestaan.

Mukailema.

Kuopiossa,
painettu P. Aschanin ja Kumppanien tykönä, 1858.

Heidän omalla kustannuksella.

Gillas till tryckning.

Kuopio Domkapitel, den 24 November 1858.

Enligt befallning:
Oskar Molander.

Ensimmäinen Luku.

Röyhä perhekunta.

Suonompata mökkiä kuin Tuomaan mökki oli, ei monessa paikassa tarvattane. Kattona siinä oli lastuja ja sammalia, ja muutoinkin oli se niin pieni, ettei siinä olisi luultu yhdenkään ihmisen toimiin tulewan. Kuitenkin asui Tuomas perheensä tässä viheliäisessä hökkelisä.

Semmoinen kuin mökki oli ulkopuolinaisesti, samanlaiselta näytti myös elämä sen sisällä. Suuri köyhyys wallitsi täällä. Tuomas, joka ei ollut mikään erinomainen käsitöiden tefiä, sai aivan vähän hankittu, ja niinkuodoin ei se ollut vähäinen huoli hänelle, että elättää kuusi lasta. Hän oli kuitenkin Zumalata pelkääväinen, ja kuin puute oli suurimmallaan, turvasi hän Zumaalaan, rukouksen hartaasti waimonensa ja lapsiensä, eikä apu silloin ollutkaan kaukana. Waan jos tänään tahtoissimme, rikkonaisten ruutujen läpi katsahtaa Tuomaan tupaan, niin näkisimme siellä aivan surullisen taulun. Vähäisen wanhan, mutta puhtaaksi pestyn pöydän ympärillä istui-

wat kaikki Tuomaan kuusi lasta. Heidän kasvonsa olivat waaleat ja heidän silmänsä itkuista punaiset. Yksi lapsista korotti kätensä taivasta kohten ja lausui: „Rakas Isä, anna meille meidän jokapäiväinen leipämme“; toinen kuunteli äitinsä puhetta; kolmas katsoi maahan ja kuumat kyyneleet tippuivat hänen waaleilta kasvoiltaan; neljäs katseli ulos ikkunasta syvästi huokaellen. Mitä ei woinut pidättää kyyneleitensä, waan lausui surumielin sekä hellästi ja lohduttawaisesti lapsillensa: „Jumala auttaa meitä, rakkaat lapseni, Jumala ei unhotta meitä“. — Minä tahdon kertoa sinulle, pieni lukijani, minäkätähden köyhän Tuomaan waino ja lapset olivat niin surulliset. Te tiedätte mille mielelle te tulette, jos wanhempanne jonakuna päivänä eivät anna teille leipää wallattomuutenne rangaistukseksi. Tämä kuitenkin ei ole mitään näiden köyhäin lasten wainoin nähden. Rauwan aikaa oli jo kulunut siitä, kuin nämät lapset eivät olleet saaneet muuta suuhunsa, kuin pienen palan homehtunutta leipää taikka muutamia mustikoita metsästä. Suuri nälkävuosi oli maakunnassa, jolloin, etenkin köyhät, saivat paljo kurjuutta kärsiä. Niinmyös Tuomasraiska ja hänen lapsensa. Niinkuin päivätyön tefiä, ei hän saanut työtä, sillä hän oli waiwaloinen, ja tällä kalliilla ajalla, oli työtäkin aiwan

wähän tarjona. Hänen täytyi sentähden myydä vähä karpineitansa, estääksensä lapsiansa nälkään kuolemasta. Itse eli hän kaiken puutteessa. Usein pani hän levolle syömätöinnä, waan sanoi kuitenkin tyytyväisenä: O! kuinka kiitän sinua rakas taiwaallinen Isä, joka tänäkin päivänä olet estänyt lapseni nälkään kuolemasta. Anna minulle myös huomennakin siunauksesi". — Näin istuivat lapsi-raukat tämänkin päivää odottaen isänsä tuloa. Hän oli warhain aamulla lähtenyt leiwän hankintaan, eikä häntä vielä näkynyt. Tähän saakka olivat lapset nälkää kärsineet. Mikä tuska eikö tämä ollut äiti-paralle. Kuitenkin ei hän woinut auttaa. Oliko hän minne mennyt, olisi hän warmaankin tullut poisajetuksi. Sentähden ei hän uskaltanut keltään leipäpalaa anomaan mennä. Kalliit ajat olivat tehneet warakkaat tylyiksi auttamaan ja köyhät eivät woineet toisiansa auttaa. Kuinka halullisesti eiwätkö he silmäilleet ikkunasta isänsä tuloa edes pienenkään leipäpalaisen kanssa! Ah! kuinka he itkein walittivat ja katsoivat toinen toisensa päälle! äiti lobdutteli heitä lakkaamatta, waan se ei auttanut. Wiimein purskahtiwat kaikki yht'aikaa itkemään, niin että wennon wieräänkin sydän olisi sääliwäisyyden tuskasta pakahnut nähdeksensä tätä. Nyt tuli Tuomas kotiin. Hänenkin muotonsa julisti

täyttä surua ja huolta. „Te elätte vielä”, sanoi hän terävästi; „Jumalalle kiitos olkoon! Minulla on teille vähäisen leipää mukamani. Ottakaat ja syökööt. Jumala teitä siunatkoon”. Surumielellä syleili hän nyt lapsiansa ja hänen kyynäleensä kastelivat heidän waaleita hiuksiaansa. „Kuinka kauvan enkö saanut juoksennella tuolla kylässä”, sanoi hän waimollensa; „saadakseni edes nämät palaiset ansatuilla kopeekoillani! Sallikoon Jumala paremmat ajat, Muutoin täytyy meidän kuolta nälkään”.

Äänettöminä katsoivat he nyt kumpainenkin lapsiansa. Jokainen nautti suurella tyytyväisyydellä ja kärsivällisyydellä osaansa. Suuresäkin köyhyydessänsä, oli Tuomas kaswattanut lapsensa hyviksi ihmis-alkuisi. Syötyänsä lankeiwat he kaikki polwillensa rukouksiansa ja kiitoksiansa lähettämään Jumalalle, joka kaikki ylläpitää ja rawitsee. Monet kyynelpisarat tippuivat Tuomaan silmistä rukousten ajalla. Lapset nousiivat nyt ylös ja menivät lewolle, mutta Tuomas jäi vielä walwomaan, sanoen waimollensa: „Huomenna, rakas waimoni, tulee minun toisin tehdäkseni. Näin meidän elämä ei saata menehtyä. Meillä ei ole enää mitäkään myytävätä. Minä tahdon rufoilla Jumalaa antamaan itselleni tänä yönä hywän ajatuksen”. Nyt meni hänkin lewolle. Kau-

wan walvoi hän vielä vuoteellansa, ajatellen, mitä hänen muka piti tehdä perheensä pelastukseksi.

Toinen Luku.

Vaimen.

Go warhain toisena aamuna heräsiwät lapset. He olivat maanneet rauhallisesti ja heräsiwät iloisina. Mamu-aurinko loisti ihanasti tupaan. Tupa oli pienessä, mutta muuten kauniissa ja wiheriäisessä laaksoissa. Niinkuin iltaisellakin, lähettiwät he nyt-kin rukouksensa taiwaalliselle Isälle. Ehkä heillä ei ollut kuin vähäinen jäännös eilen-iltaisesta leipä murustansa, olivat he kuitenkin sillä tyytyväiset, eiwätkä vähääkään nurišseet. Nyt meni- wät he ulos tuwasta. Katsellen taiwaan pilviä ja kuffain ihanuutta, olivat he muutoin aiwan iloiset. Mutta kuin he näkiwät isänsä surullisen olennon ja kuuliwat äitinsä huokailewan, tuliwat hekin murheellisiksi ja alakuloisiksi. Lapsi-raukat eiwät ymmärtäneet sitä suurta hätää, jota was- taan heidän isänsä täytyi sopia.

Nyt meni wät he metsään. Täällä kasvoi pal- jon mansikoita. Näitä aikowat he poimea, syödä ja säästää jonkun osan vanhemmillensakin. Isällä oli sama tie, jonkatähden hän seurasi heitä hyvän

matkaa. Kuin he tulivat metsään, sanoi isä wanhimmalle lapsistansa: „Ulkaat nyt menkö kauwaksi metsään, te esyitte siellä. Onhan niitä näilläkin tienoin kypsiä mansikoita. Totelkaat minua, olkaatte siwolla ja tyytywäiset siksi kunne kotia tulen. Minä tuon leipää mukanani”. — Hän sy-leili heitä kaikkia lempeästi ja meni sitten matko-hinsa. Kulkiessansa sanoi hän pahoilla mielin itseksensä: „Woi kuinka köyhä ja hyljätty minä olen! Kuinka köyhiä me kaikki olemme! Woi kuitenkinkin jospa nämät pahat ja ikävät ajat toki loppusivat. En tiedä mistä saisin leipää. Kaikki myytävä on jo myyty. Ilman eivät ihmiset anna leipä-palaa-kaan. Ah! tätä kowaa onnea, mikä minua on kohdannut!”

Vuolen peninfulman päässä hänen mökiltänsä oli suuri kylä. Hän aikoi mennä sinne, päästäk-sensä siellä paimeneksi. Hän epäili kumminkin, jos muka häntä vastaanotettaisiin. Jo hyvän matkan päässä näkyi hänelle suuri talonpojan kar-tano. Vihalla käweli kanoja, hanhia ja muita siipi-eläimiä; katolla istuskeli kyyhkyisiä ja lammi-kossa, joka oli aiwan kartanon siwulla, kaakatti hanhia ja ankkvoja. Talonpoika oli rikas, mutta muuten ahnas mies. — Köyhä Tuomas kolkutti hiljaa suljettua owea. Tuima ääni äyhyksi owen takaa: kuka siellä on? Kohta sen perästä aukeni

owi. Talonpoika tuli ulos. Sen köyhän, waalean miehen nähtyänsä, ärjäisi hän: „Taaskin yksi kersäläinen; mene matkaasi"! Hän aikoi sulkea ovia. — „Älä Jumalan tähden", huusi köyhä Tuomas, „kuule minua"! — „No! mitä sinulla olisi sano- mista"? kysäsi se ylpeä talonpoika, kääntyen takaksi. — „Hyvä ystävä, minulla on kuusi lasta kotonani", sanoi Tuomas, „eikä ole leivän palaa, mitä heille eteen antaisin! Minä etsin työtä, enkä saa kustaakaan. Ota minua paimeneksi. Lähetä minut kedolle ja vuorille, ja minä painiennan sinun karjasi yhtä uskollisesti niinkuin se olisi minun omiani! Anna minulle ainoastansa ruokaa, jonka voisin wiedä lapsilleni"! — Näin puhuessansa, waluiwat kyyneleet pitkin tämän köyhän miehen kasvoja. „Miat ovat tufalat, hyvä ystävä", jatkoi Tuomas itkien, ja te ette warmaan tiedä, mitä isä kärsii silloin, kuin kuusi lasta itsein häneltä leipää anowat, ja hänen täytyy wastata; minulla ei ole! Tämä käypi isästä kipeämmästi, jos tuhat neulaa läpi hänen sydämensä pistettäisi. — Kuultuansa tämän, tuli talonpoika lauhkeammaksi. Hän sanoi köyhälle Tuomalle: „Tule sisälle". Tuomas meni huoneesen talonpoijan perästä. — Puolen tiiman kuluttua, tuli hän ulos suuri pala leipää ja ruufunlinen maitoa kannettawana. Hänen piti nyt paimentaman talonpoijan lampaita,

ja saikin sentähden ruokaa. — Glomielessä fiiruhti hän nyt kotiinsa. Warhain huomis-aamuna meni hän työpaikallensa. Joka iltä toi hän ruokaa mukansa kotiin. Itse koki hän tulla toimeen vähemmällä, että hänen lapsensa rawituiksi tulisivat.

Kolmas Luku.

Kreivi.

Raskautetulla mielessä istui Tuomas karjalau-
mansa luona. Hän oli äsken tullut mökiltänsä. Leivän ja maidon oli hän wienyt lapsillensa. Hän ei jaksanut nähdä kuinka iloisesti lapset söivät, sillä se liikutti hänen sydäntänsä, kuin ei hän woinut enempi heille antaa. Ryhneleet woittivat taaskin tiensä hänen kasvoillansa. Hän suuteli ja siunasi lapsensa ja läksi sitten fiiruhtaen. Kul-
funsa oli kuitenkin hitainen, sillä hän oli wäsynyt ja muutoin heikko. Siitäpä syystä wiipyi hän pitkään, ennenkuin joutui talonpojan kartanolle. Talonpoika näytti jo närkästyneeltä ja kohteli häntä sanoilla näillä: „Sinun tulee tarkemmin täyttää welvollisuutesi, taikka löytyy niitä muita-
kin paimenia. Tämä liikutti Tuomasta katkerasti. Surumielellä wei hän metsään karjaansa. Kul-
keisjansa ajatteli hän itsensä: O, minun Zuma-
lani! kuinka paljon minun täytyy kärsiä sen

wähän eläkkeen edestä ja saada vielä päälliseksi nuhteita. Yhtä kaikki. En minä tahdo walittaa! Kerran tuo paranneen minullenkin." — Hän wei kariaalaumansa wiheriäiselle kuffulalle. Puita ja kuffia kasvoi joka haaralla. Lähde lirsi ystävällisesti kallioista. Tässä sammutti hän janonsa ja filmäili lähteen hopia-kirkkaassa wedessä laihtunutta muotoansa. Ei kaukana hänestä näkyi korfioita wuoria. Hän katseli usein ylös, syvästi huokaellen. — Näin istui hän päivän paikallansa. Toisinaan puheli hän itsöksensä: „Kuinka rauhallisesti te wiattomat lampaat laiturilla kävelette. Ette te tiedä surusta ja huolesta mitäkään. Ympäriini kasvaa kauniita kuffaisia; he katsowat pääläni niin ystävällisesti, juuri kuin tahtoisiwat kysyä: Minkätähden olet niin murheellinen? Minun täytyy murhehtia; en voi iloita. Sydämeni on surulla täytetty lasteni ja waimoni tähden. O, jospa tämä kowa aika olisi jo siwuitse! Kuinka enkö olisi iloinen kaiket päiwät"! Näin puhellesansa, waipei hänen päänsä alaspäin. Sitä jatkoi hän: „kohta pimeä käsisä. Lapseni odottawat minua; warmaanfin owat he itäwisänsä jo tiellä vastaan tulemassa. Muringon laškettua tulen minä lapseni, ennen en voi tulla". Hän katseli ympärillensä ja sanoi sitten: „Kuinka kaunis freiwin howi on, joka tuolta kaukaa näkyy;

se on kuin olis kullasta ja hopeasta rakettu. O! jos vaan saisin jäännökset pöydältäsi, rikas mies. Minä taitaisin niillä auttaa muitakin köyhiä. Mutta niin se on kerran jaettu; yksi on köyhä, toinen rikas. Jumalan edessä olemme kuitenkin kaikki yhdenlaisia". Näin lausui Tuomas. Kreiwin howi, joka oli hyvän matkan päässä, loisti ystävällisesti Tuomaan silmiin. — "Iltainen aurinko valaisi sen muuria ja tornin. Tämä olisin ihana ilta, niin että köyhä Tuomaskin lausui: „O, kuinka ihana! Luonto on lempeä ja aurinko paistaa ystävällisesti. Kaikkei tätä katsellessa taitaa ihminen unhottaa suurimminkin huolensa ja murheensa. Niinhän tämä on kuin paratiisissä". Näin lausuttuaan, ajoi hän karjalaumansa kotoon. Silloin näki hän yksinäisen herran laaksossa kävelvän. Huomaittuansa herra paimenen, viittaili hän häntä luoksensa. Tuomas totteli. Hän ajoi karjansa alas vuorelta, ja oli kohta niin lähellä herraa, että hän taikii tuntea hänen. — „Hyvä Jumala", sanoi Tuomas, „kreiwi Joseppihan se on. Hän tulee varmaan howiltaan. Mitä hän nyt minulta vaatine; tahtoneeko taaskin käydä jossakussa vuoren kolossa, eli kaveruta, jollekulle vuorelle. Tätä tekee hän useinkin. Etkin hän watii minua tien näyttäjäksi". Tuomas juoksi nyt, minä taikii, kreiwin luokse.

Neljäk Luku.

Sormus.

Kreivi Josef, vanhanpuoleinen mies, odotti Tuomaan tuloa. Ujosti läheni Tuomas häntä. „Kukas olet“, kysyi kreivi Tuomaaalta. „Minä olen köyhä paimen“, vastasi Tuomas. „Tahdotko näyttää minulle tien tuonne vuorelle“? kysyi kreivi, „minä tahtoisin ihailla auringon laskeumista“. — „Niin kernaasti“, vastasi Tuomas, „mutta minun pitää ensin ajaa karjalaumani kotiin“. Tämä oli pian tehty. Toivoen kreiviltä jotakin saavansa, tuli hän takaksi. Nyt läksivät he vuorelle. Tie oli työläs ja huono, niinkuin semmoiset vuorotiet tavallisesti ovat, että paikoitain saapi ryörimälläkin ylöspäin pyrkiä. Tuomas-paran heikolle ruumiille oli tämä rasittavaista. Hän kulki edellä, vähän väliin lewähäten sekä hiljaa huokaellen. Kreivi huomaitti tämän usein ja kysyi kerran: „Eikö elämäenne ole hywin, ystäväni“? Tuomas ei rohennut mitäkään mainita puutteenstansa, niin ujo oli hän. Kreivin kysymykseen vastasi hän vaan: „Hywin, hyvä kreivi“! Mutta kypneleet woittivat tiensä hänen kaswoillansa, ajattellessansa kotona olevien lapsiensa ja waimonsa päälle. „Minä luulen te itfette“, kysyi kreivi kypneleet nähtyänsä, „mikä teillä on“?

Tuomas aikoi vastata, mutta sattui samalla niin pahoin kiiveen loukkaamaan jalkansa, että siinä tuskassa jäi vastaamatta. Ei hän kumminkaan valittanut, vaan riensi eteenpäin. Näin tulivat he yhä yleemmäksi. Viimein tulivat he vuoressa. Laaksoissa alkoi jo pimentyä, mutta täällä oli niin kaunis ja ihana, ettei sanoilla sanoa saattane. Tämä oli korkein vuori näillä tienoin, niin että tänne voi nähdä kaikki yli ympäri, niinkuin olisivat olleet eteen kuvatut. Aurinko, joka oli laskeutumisillaan, kirkasti luonnon ruskealla valolanssa. Mhaalla näkyi kreivin hovi; etempänä välkkyvä wirta eli muu järvi; täällä niitty, metsä, tuolla joku kylä j. n. e. Myös köyhän Tuomaankin mökki ja se kylä näkyivät. Kaikki tämä antoi niin ihaistuttavan ja sulaisen katsannon, että Tuomas oikein lankefi polwillensa ja itki kuin lapsi. „O, kuinka ihanaksi Jumala on luonut maailman. Jos minäkin taitaisin olla iloinen niinkuin muutkin ihmiset. Mutta tuolla näin jotain, joka uudestaani mieleni murtaa. Mökissäni elävät waimoni ja lapseni puutteessa ja mielikarwaudessa. Voi, jos taitaisin auttaa heitä"! Nämät sanat puhui hän aiwan hiljallensa. Kreivi oli nousut ylös istuoltansa. Nyt aikoi Tuomas wiskautua hänen jalkainsa juurelle ja mainita puutteen. Mutta kreivi käänsiin samassa paimeneen päin,

sanoen säikähtyneenä: „Hyvä ystävä! minulle on tapahtunut suuri vahinko; perintö formukseni on hukkanut joutunut“. Köyhä Tuomas hämmästyti niin, että tuskin puhua voi. Mutta freivi sanoi: „Älä hämmästy, paimen. Minä lupaan sinulle sata ruplaa hopyassa, jos löydät formuksen, sillä se on verrattoman kallis“. — Nämät sanat tuntuivat Tuomasta, niinkuin sanoma taiwaasta. — „Herra“, sanoi hän, tarttuen freivin käteen, „te taitaisitte tehdä onnettomat onnellisiksi. Zumala sallii warmaanfin löytää minun formuksen. Minä tahdon etsiä, minkä ikäänkin taidan. Minkä riemun eikö se tuottaisi kotihin tultuani. Minä olen autettu, jos waan löydän formuksen“. Hän katsahti taiwaasen päin. Kreivi sanoi: „Warmaanfin tarttui se kiini johonkukun pensaasen wuorelle kawutessamme. Ystäväni! etsi, tee kaikki, mitä taidat. Sata ruplaa ovat sinun, jos waan löydät formukseni“.

Viides Luku.

Ulkoinen.

Tuomas seurasi freiviä alas wuorelta. Murinko oli nyt jo laskeunut ja pimeä alkoi tawata. Laskeuttuansa laaksoon, juoksi Tuomas, jonka jaksoi

talonpojan kartanolle. Täällä pyysi hän lyhtiä ja fynttilää. Talonpoika ei antanut hänelle kumpais-
takaan. Tuskaantuneena, juoksi hän omalle mö-
killensä, jonne oli puolen peninkulman matka. Tul-
tuansa sinne hiesä otin, säikähti hänen vaimonsa
jotakin pahaa tapahtuneen. Mutta lapset keräy-
tyivät hänen ympärillensä itkien ja anoen: „Isä,
anna meille leipää, meillä on koviin nälkä. Anna
edes palainenkaan“. Kyöneleet tulivat Tuomaan
ilmiin. „Lapseni“, sanoi hän, „tällä kertaa mi-
nulla ei ole mitäkään teille antamista. Malttakaa
siksi kuin uudelleen takasi tulen, sitten minulla on
leipää kylläksi. Rukoilkaat kuitenkin, rukoilkaat Ju-
malaa teidän ja minunkin edestäni“. Hän otti
wanhan, rikkonaisen lyhdin seinältä ja aikoi lähteä,
mutta hänen vaimonsa esti hänet. „Minnekkäs
aiivot, Tuomas, näin myöhään iltaisella? kysyi
vaimo hätäytyneenä. „Älä kysykään rakas vai-
moni!“ sanoi Tuomas lohduttavaisesti, „minä
tulen kohta takaisin. Ano sillä aikaa Jumalalta apua,
että hän antaisi minulle hyvin käydä“. Nyt läksi
hän kiiruhtaen, jättäen kotijoukkonsa epävakaisuus-
teen.

Baikka köyhä Tuomas oli aiwan uuvuksissa,
juoksi hän kuitenkin jäniksen sukkeluudella laak-
soon ja siitä vuoorelle. Täällä lankefi hän maa-
han polwillensa, korotti kätensä taivasta kohti ja

rukoili: „Jiankaifinen laupias Jumala! Sinä tunnet puutteeni! Sinä tunnet minun ja minun perheeni surkean tilan! O! lainaa minulle se onni, että löytäisin formuksen. Johdata askeleeni ja fir-
kasta filmäni, että minä pimeässäkin näkisin for-
muksen wälähtelewän. Kuule minua rakas tai-
waallinen isä!” — Sitten nousi hän ylös. Uusi
mieli, uudet voimat wirwoittivat häntä. Hän
muisti vielä tarkoin ne paikat, joita freivi oli
kulkenut wuorelle. Hän osotteli lyhtyänsä sinne
tänne, arwellen, että formus muka olisi johonku-
hun pensaasen puuttunut. Kylläpä hän se woi
niinkin olla. Hänen jalkansa olivat tulikuumat
ja suunsa janosta aiwan kuiwa. Onneksi sattui
hän sille paikalle, kussa lähde lirisi kallioista. Tässä
sammutti hän janonsa ja meni edespäin. Hän
ei filmänräpyksiksikään nostanut filmiänsä maasta.
Sentähden ei hän hoksannutkaan pilvien kokuon-
tunnista taiwahalla, ja että raju-ilma oli aiwan
tulemaissillaan. Wasta kuin ukkoinen alkoi wuo-
rilla jyrahellä, huomaitfi Tuomasfin raju-ilman
olewan tulossa. Yksi salama toisensa perästä wä-
lähti ilmaassa. Tuomas ei kuitenkaan hämmästy-
nyt; etsi waan sitä ahkerammin. Monta nöyrää
rukousta nousi hänen sydämeästänsä taiwaasen.
Kuta etemmäksi hän meni, sitä ankarammaksi kas-
woi raju-ilma ja sade. Tuomas tuli läpi märäksi.

Nyt vasta alkoi etsiminen Tuomasta wäsyttää. Hän luulikin jo olevan kaikki turhaa; ei luullut löytävänsä formusta. — Jos joku meistä olisi nähnyt Tuomaan yfsinänsä wuoren polulla, niin olisi kaiketi sydämmemme puhkennut sääliwäisyyteen. Hänen waatteensa oliwat märät ja koko hänen kohtansa surkuteltawa. Kaiken tämän tefi hän rakkaudesta lapsiansa kohtaan. — O, kuinka hellä rakkaus on! —

Mutta pahaksi onneksi oli kynttilä jo juuri sammumaisillaan lyhdysä. Mitäs hän taisi tehdä, jos häneltä walo loppui. Hänen ympärilänsä oli pimeys. Ukkoinen ja raju-ilma eiwät myöskään olleet lakanneet. Niinmuodoin ei kukaan woinut waloansa tarjota. — Tuomas ei ollut turhaan katsahtanut taimaasen päin. Hän ei turhaan rukoillut niin hartaasti. Jumala näki hänen waiwansa ja tahtoi kuulla hänen rukouksensa. Vielä muutamia askelia — ja yhtäkkiä näki hän jonkun wälkkywän kappaleen. Se loisti hänelle kuin kirkas filnä. Hän meni lähemmäksi — ja se kaunis, kallis-arwoinen formus oli hänellä jo kädessä. Mikä sanomaton riemu köyhälle Tuomalle!

Kreiwillä olikin syy tarjota formuksen löytäisiä sata ruplaa, sillä se oli kullainen ja timanteilla sekä muilla kalleilla kiwillä kaunistettu. Keskele

oli siinä piirretty freiwillinen suku-merkki. Yksi näistä kalleista kiivistä voi maksaa monta wertaa enemmän kuin se löytäis raha oli. Glolla täytettynä katseli nyt Tuomas formusta. Kiitollisuuden hyvineet wuotivat hänen silmistänsä. Hän lankefi polwillensa ja lausui: „Sinä et ole hyljännyt minua, Jumalani. Sentähden kiitan sinua kaikesta sydämmestäni. O, Luojani, joka olet johdattanut minua, että pimeällä yöllä löysin formuksen. Nyt olen minä pelastettu. O, lapseni ja wainmoni, minä ilon olen teille tuottawa." — Rajuilma oli nyt jo siwuitse. Wäsyneenä waiwui Tuomas maahan ja nukkui. Lewähtyvänsä jonkun aikaa, herättiwät hänet nousewan auringon suloisesti loistawat säteet. Gormus oli Tuomaalla tarkassa tallessa. Nyt kiiruhti hän alas wuorelta ja jouduttiin freiwini howille.

Kundes Luku.

Palkinto.

Minä surullisen kuwauksen olisit tawannut löytähän Tuomaan majassa, jos sisälle olisit katsahtanut. Puoli alastomina olivat lapset polwillansa ja rukoilivat. Heidän keskellänsä näkyi äiti.

Että Tuomas ei ollut koko yönä kotona, tuotti Katriinalle huolta ja surua. Hän luuli hänelle

pahoin käyneen, taikka että hän tuskiinsa jotakin pahaa olisi itselleentehnyt. Rukouksissa ollessa, olivat lapset kauheasti itkeneet, eikähän se ollutkaan kumma, sillä he eivät olleet sitten eilisen puolipäivän muuruaan maistaneet. Kuin rukoukset olivat pidetty, fyysi muuan lapsista äitiltänsä, missä muka isä oli ja minfärähden hän ei tule kotia tuoden leipää mukansa. Äiti, joka ei sitä itsekkään tietänyt, ei voinut antaa parempaa vastausta kuin: „Olkaaat ääneti, lapseni, kyllä hän tulee kohta! Olkaat waan siwolla!” Mutta lapset eivät olleet tällä lohdutetut. Silloin tuli myöskin äiti surumielelle ja sanoi: „O, hyvä Jumala, jos waan ajat eivät parane, niin minä kuolen surusta ja huolesta. En taida kärsiä kauvemmin. Anna toki elämämmi parantua, rakas taiwallinen Jsa!” — Banhin lapsista oli mennyt ulos tuwasta. Tämä oli warhain aamuksella. Murinko ei ollut vielä tuskin tiimaa-kaan taiwaalla loistanut. Lapsi katsaheti laaksoon päin, ja tyttäisiikin kohta ilohuudolla sisään: „Jsa tulee, isä tulee!” He tyttäisiwät kaikki häntä vastaan ottamaan. „Tulkaat lapseni,” sanoi isä, „nyt olemme kaikki autetut.” Hän jouduttiin tuupaan ja lapset juoksivat iloifina perästä. Sytleilen wainmoansa ja lapsiansa, sanoi Tuomas ilomielellä ja tyytywäisnä: „Me olemme pelastetut, kiittäkäämme ja ylistäkäämme Jumalaa! Katsokaat

waan! — Hän pani pienen pussin pöydälle, täynnänsä kiiltäviä hopea-rahoja. Katriina hämmästyi nähtyänsä näin paljon rahoja. „Tuomas, Tuomas,” sanoi hän, „mistä olet nämät saanut? Oletko tehnyt jotain pahaa?” Tuomas katsoi ystävällisesti hänen päällensä ja sanoi: „Hillitse itseä, vaimoni. Rehellisesti olen ne hankkinut. Kiitä Jumalaa!” — Hän kertoi sitten, kuinka oli tapahtunut, kuinka hän wei formuksen howiin, kuinka freivi oli häntä kiitollisesti kohdellut, luvaten vielä vastakin hänestä huolta pitää. Tämän kertoi Tuomas lyhykäisesti, mutta selvästi. Niti ja lapset tulivat niin tyytyväisiksi, että iloista itkivät. Mutta Tuomas sanoi, koottuansa lapset ympärillensä, tarttuen kiini heidän pieniin käsiinsä: „Katsokaat, lapseni, näin Jumala, se rakas laupias taiwaallinen Isä auttaa! Rukoilkaat aina hartaasti Hänen tykönsä, niin ei Hän koskaan hylkää teitä.” — Nyt olemme me pelastetut, ja jos puute uudestansa kohtaisi meitä, niin auttaa se rikas freivi meitä. Hän on rehellinen ja hyvä mies. Jumala siunatsoon häntä. Mitä hän meidän edestä on tehnyt, palkitsoon sen Jumala hänelle! Jumala on onnettomuuden kautta tehnyt meidät onnellisiksi, huolen kautta iloisiksi. Älkäätkoskaan unhottaako sitä. Hän ainoastansa woipi kaikfi. Mitä minä olen kärsinyt teidän tähdenne,

on nyt unhotettu. Hänelle olkoon ijankaifinen
 fiitos; ylistetty olkoon Jumala." — „Amen,"
 sanoi Katriina syileillen äänetöinnä lapsiansa.

Hinta: 4 kop.

M/B 40605

